

ÚJ NEMZETI KÖZGYŰJTEMÉNYI ÉPÜLETEGYÜTTES

KÖRNYEZETALKÍTÁSI,
URBANISZTIKAI ÉS ELHELYZÉSI ÖTLETPÁLYÁZAT

ZÁRÓ JEGYZŐKÖNYV

1. rész
ÖSSZEFOGLALÁS

A záró jegyzőkönyv tartalmával egyetérttek:

Elnök	Baán László miniszteri biztos (Szépművészeti Múzeum)
Társelnök	Nagy Ervin Országos Főépítész (Belügyminisztérium)
Szakmai titkár	Rostás Zoltán projektigazgató (Szépművészeti Múzeum)
Tag 4.	Barta Ferenc Zugló főépítésze (Zuglói Polgármesteri Hivatal)
Tag 5.	Bálint Imre elnök (Budapesti Építész Kamara)
Tag 6.	Cselovszki Zoltán elnök (Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központ)
Tag 7.	Fekete György elnök (Magyar Művészeti Akadémia)
Tag 8.	Finta Sándor Budapest főépítésze (Budapest Főpolgármesteri Hivatala)
Tag 9.	Kemecsi Lajos főigazgató (Néprajzi Múzeum)
Tag 10.	Sáros László György (Magyar Építőművészek Szövetsége)
Tag 11.	Szalkai Adrienne tervezési igazgató (FŐKERT Zrt.)
A BB pótagja:	Ritoók Pál igazgató (Magyar Építészeti Múzeum)

AZ ÖTLETPÁLYÁZAT AJÁNLATKÉRŐJE (KIÍRÓ):

Szépművészeti Múzeum

1146 Budapest XIV. Dózsa György út 41.

AZ ÖTLETPÁLYÁZAT LEBONYOLÍTÓJA:

Óbuda-Újlak Zrt.

1033 Budapest III. Hévízi út 3/a.

AZ ÖTLETPÁLYÁZAT TÁRGYA:

Az új nemzeti közgyűjteményi épületegyüttes (továbbiakban Múzeumi Negyed) épületeinek környezetalakítási, urbanisztikai, elhelyezési javaslatának megtervezése. A Városliget 29732/1. helyrajzi számú telkén, kiemelten az Ötvenhatosok terén és környezetében a múzeumok elhelyezése, a környezetük revitalizációja a védelem alatt álló épületek, köztéri elemek, természeti környezet értékeinek megőrzésével úgy, hogy a terület zöldterületi mutatói javuljanak, biológiai aktivitása a megvalósítás után növekedjék.

A terület kiválasztását az indokolja, hogy a fejlesztés alapkoncepciójából adódóan a tervezési helyszín a kultúrát és a szabadidő eltöltést szolgáló történeti hagyományokkal, múzeumi kapcsolódással, zöldfelületi kapcsolattal és kiváló közlekedési lehetőségekkel kell hogy rendelkezzen.

AZ ÖTLETPÁLYÁZAT CÉLJA:

Az ötletpályázat elsődleges célja a Múzeumi Negyed (részei: az Új Nemzeti Galéria, a Ludwig Múzeum, a Magyar Néprajzi Múzeum, a Magyar Zene Háza, a Magyar Fotográfiai Múzeum, valamint a Magyar Építészeti Múzeum) elhelyezési koncepciójának kidolgozása, és ezzel összefüggésben a 29732/1 helyrajzi számú telek (továbbiakban Városliget) optimális hasznosításának vizsgálata. A múzeumépületek elhelyezése mellett kiemelt figyelmet kell szentelni a Városliget környezetrendezésnek, azaz az egységes zöldfelületi, tájépítészeti, közlekedési és energetikai koncepció kialakításának.

A Kiíró célja a pályaművekben javasolt telepítési helyek, városszerkezeti kapcsolatok és az épületegyüttes városképi szerepének körvonalazásával a területre vonatkozó fővárosi és kerületi szabályozási terv módosítását célzó tanulmány megalapozása, valamint a Múzeumi Negyedre kiírandó nemzetközi tervpályázat előkészítése.

A Pályázónak javaslatot kell adni alternatív energiák felhasználására, a fenntarthatóság szempontjainak érvényesítésére.

A Városligetbe és az épületekhez (az OTÉK és vonatkozó más, érvényes szabályozás szerint) szükséges parkolók elhelyezése, a terület közlekedési koncepciójának kidolgozása a Pályázó feladata. A parkolók elhelyezésének tekintetében a Pályázó adhat javaslatokat a tervezési területen kívüli területekre. A Dózsa György út – Ajtósi Dürer sor – Hermina út / Hungária körút – Vágány utca négyszögtől azok cca. 3-400 méternél ne legyenek távolabb.

A pályamű kidolgozása során biztosítani kell a Múzeumi Negyedhez kapcsolódó turizmus négy kiemelt célterülete - a művészet, a design, és a gasztronómia – számára a területhez és annak funkcióihoz megfelelő helyszínek kialakításának lehetőségét.

Az ötletpályázat célja továbbá a Városliget megújítására szolgáló egyéb kreatív ötletek befogadása, felmutatása.

AZ ÖTLETPÁLYÁZAT JELLEGE, FORMÁJA:

A pályázati eljárás formája:	ÖTLETPÁLYÁZAT
Az ötletpályázat jellege:	NYÍLT
Az ötletpályázat:	TITKOS

AZ ÖTLETPÁLYÁZAT LEBONYOLÍTÁSA:

A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: Kbt.), a 305/2011.(XII.23.) Korm. Rendelet a tervpályázati eljárások szabályairól, valamint az ötletpályázati kiírás előírásai szerint történt.

AZ ÖTLETPÁLYÁZAT LEBONYOLÍTÁSÁNAK IDŐTÁBLÁZATA

Ötletpályázat meghirdetése, kiírás árusításának kezdete	2013.07.08.
Helyszíni szemle időpontja	2013.07.15.
Kérdések határideje	2013.07.19.
Kérdésekre adott válaszok határideje	2013.07.26.
Dokumentáció beszerzésének határideje	2013.08.30.
Pályaművek postára adásának határideje	2013.09.09.
Csomagbontás, a BB munkájának megkezdése	2013.09.13.
Pályázat eredményének kihirdetése, a díjak átadása	2013.10.03.
Díjazásban nem részesült pályaművek visszaadása	2013.10.10.

A BEÉRKEZETT PÁLYAMŰVEK SZÁMA ÉS ÁLLAPOTA:

47 db pályamű érkezett be, sértetlen állapotban, bonthatóan.

2 db pályamű esetében a postai bélyegzővel kapcsolatban kértük a Magyar Posta hivatalos állásfoglalását, amely mindkét esetben pozitív volt, a pályaművek érvényesek.

Formai okokból 3 darab pályamű került kizárássra.

Tartalmi és formai okokból a Bíráló Bizottság 2 pályaművet nyilvánított érvénytelennek.

12 pályamű került díjazásra.

A PÁLYAMŰVEK ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTJAI

1. Urbanisztikai koncepció, elhelyezés a városi szövetben és a Városliget rendszerében, kapcsolódás a meglévő intézmények, szolgáltatások, térfalak, utak és közművek rendszeréhez és a környező területekhez
2. Az épületegyüttes elhelyezésének logikája, szinergiája, a Múzeumi Negyed táji és városképi megjelenése és építészeti arculata, funkcionális és élményszerű megélhetősége
3. A közlekedési és zöldfelületi rendszerek koherens átalakítása, funkcióinak együttműködése, használhatósága, a parkolás kérdésének megoldása és a zöldfelületi rendszer biológiai aktivitásának növelése
4. A fenntarthatóság szempontjainak érvényesülése, a tervezett épületek és a terület energetikai- és közműellátási rendszereinek kialakítására és megújítására tett gazdaságos és fenntartható javaslatok

A ZSÚRI MUNKÁJA

A Bíráló Bizottság négy alkalommal ült össze. A pályaművek bontására 2013 szeptember 13-án került sor. A bontás után a tagok és szakértők megállapodtak az értékelés menetében. A Bíráló Bizottság tagjai egyenként tekintették át a műveket, majd az első értékelő ülésre szeptember 23-án került sor. Itt az egyeztetett írásos szakértői vélemények ismeretében megtörtént a művek első bírálata és azok kiemelése, amelyek díjazásra javasoltak. A Bíráló Bizottság ezután – újabb egyéni vizsgálatokat követően, a szakértők bevonásával – szeptember 26-án meghozta döntését a pályaművek sorrendjéről, a díjazás módjáról és mértékéről.

A Bíráló Bizottság október 1-i ülésén elfogadta a részletes bírálatok szövegét és a bírálatokat, valamint a díjazottak felsorolását tartalmazó záró jegyzőkönyvet. Ezután került sor a borítékok bontására.

A Bíráló Bizottság ülésein a jogi képviselő folyamatos jelenléttel biztosított volt, és az ülésekről jegyzőkönyvek készültek.

A TERVPÁLYÁZAT ÖSSZEFOGLALÓ SZAKMAI ÉRTÉKELÉSE

A Bíráló Bizottság úgy értékeli, hogy a pályázat elérte a kitűzött célt.

Az épületek elhelyezésére, városszerkezeti kapcsolatainak, zöldfelületi és közlekedési rendszerének kialakítására számos szakmailag érdekes és fenntartható javaslat született.

Ezek közül kiemelkedtek azok, amelyek – a kiírás által előírt követelményeknek és a kiírás adta lehetőségeknek megfelelően – átfogóan foglalkoztak a Városliget megújításával. Továbbgondolásra érdemes, megfontolandó megoldások születtek mind a kert- és tájépítészeti koncepciók, mind a közlekedési rendszerek és útvonalak, mind pedig az épületek telepítése kapcsán.

A beadott pályamunkák többsége számításokkal bizonyította, hogy a zöldfelület területe és biológiai aktivitása az új épületek megfelelő elhelyezésével, a Városliget komplex rendszerként történő kezelésével és felújításával nemcsak megtartható, de növelhető is. Ehhez sok értékes kert- és tájépítészeti javaslat érkezett a kisebb léptékű beavatkozásokon át a teljes parkszerkezetet átalakító megoldásokig. A pályázatok nagy része a tervezett épületek parkba-illesztését, környezetének rendezését megoldotta, funkciós átalakításokat javasolva a park érintett területeire. Emellett számos pályamű új közlekedési- és parkszerkezeti tengelyek kijelölését és differenciált útvonalhálózat kialakítását javasolja. A tanulságokat levonva szükséges egy olyan zöldfelületi fejlesztési terv kidolgozása, mely a Városliget teljes mértékű, egységes megújítását célozza meg.

A Városliget tervezetten megújuló és új szolgáltatásai, új sétáló, futó- és kerékpárutakkal bővített közlekedési rendszere és a tervezett elektromos midibusz hálózat a Liget használatát és zöldfelületeit felhasználó- és környezetbarát módon újítják meg.

A Bíráló Bizottság a pályaművek áttekintése után mérlegelte a bírálati munkában résztvevő különböző szakágakat képviselő szakértők véleményét. Egyértelművé vált, hogy a továbblépés, tovább tervezés során kiemelkedően fontos szempont egy olyan térstruktúra és elhelyezési rend kialakítása a Városligetben belül, amely lehetőséget biztosít az előbb említett szakterületek jogos követeléseit szintetizált megoldására.

Az ilyen esetekben a Bíráló Bizottság a bemutatott lehetőséget pozitívan mérlegelve a további kibontakozás irányát figyelembe véve az építészeti városrendezési hangsúly megfelelő helyre történő helyezését részesítette előnyben, még azon az áron is, hogy a későbbiekben szakági oldalról – például közlekedés zöldterület – a végső megoldás, azaz az épületek végső elhelyezésekor azok pontosítható, korrigálhatók legyenek.

A Pályázók szinte mindegyike átgondolt, több esetben műszaki számításokkal alátámasztott javaslatokat tett a terület komplex fenntarthatósága, illetve az építendő épületek fenntartható energetikai rendszereinek és épületszerkezeteinek kialakítása terén is.

A BÍRÁLÓ BIZOTTSÁG AJÁNLÁSAI A TOVÁBBTERVEZÉS TEKINTETÉBEN

A Bíráló Bizottság javasolja a Kiírónak, hogy ne egy adott pályamunkát valósítson meg és terveztesse tovább, hanem a beérkezett javaslatokból – a szerzői jogok tiszteletben tartásával – integrálja azok előremutató, innovatív és megvalósítható elemeit. Ennek a javaslatnak megfelelően nem egyetlen első illetve második helyet ítél oda, hanem megosztott, rangsorolás nélküli első és második díjakat.

A Bíráló Bizottság további javaslata hogy kert- és tájépítészeti koncepciót együtt kell kidolgozni a nemzetközi építészeti tervpályázat későbbi nyerteseivel, hogy az épületeknek a tájba történő integrálása, illetve a tájépítészeti elemeknek a nyertes épületekhez történő igazítása összhangban történjen meg. Az épületek által nem érintett területeken a megújuló táji és kertészeti elemek, közlekedési- és infrastrukturális rendszerek tervezése a pályázat lezárása után megindulhat.

A telepítés beérkezett javaslatok közül a Bíráló Bizottság megfontolásra javasolja a Magyar Zene Háza-nak a városligeti tó közelében, zajvédett és zajgátló helyre történő telepítését (pl. a bontandó Hungexpo épületek helyén). Szintén támogatandó az a több pályamunkában is szereplő megoldás, amely a Néprajzi Múzeum épületét a Hermína úti oldalhoz telepíti. Ez kiemeli a Néprajzi Múzeum önállóságát, identitását, és egyben a Városliget egészét tekintve kiegyensúlyozott térszerkezeti megoldást nyújt.

Több javaslat érkezett az Olof Palme ház hasznosítására, bővítésére is akár múzeumi, akár zenei funkciókkal. Ennek vizsgálatát a Bíráló Bizottság a Kiíró figyelmébe ajánlja.

Városépítészeti szempontból érdekes javaslat - melyet több Pályázó is felvetett – a Stefánia út és a városliget belső úthálózatának (részleges, vizuális) összekapcsolásánál kialakítandó épület(csoport), vagy kapu jellegű építmény.

A tájépítészeti javaslatok közül a Bíráló Bizottság követendőnek tartja a városligeti tó vízrendszerének megújítását és kiterjesztését, új (vagy újra megtalált) kertépítészeti útvonalak és tengelyek kialakítását (lásd a Széchenyi Fürdő épülete előtti tér és tengely kiemelését). Fontos továbbá a történeti kertben hangsúlyos szerepet játszó (hajdan az Iparcsarnokhoz vezető) tengely újraértelmezése és kialakítása. A biológiai aktivitás növelését a Városliget egészére kiterjedő komplex tájépítészeti tervvel kell alátámasztani.

A Bíráló Bizottság végül javasolja, hogy az elhelyezési ötletpályázat eredményeként kijelölendő területekre a Kiíró nyílt nemzetközi építészeti tervpályázatot írjon ki. Javasolja továbbá, hogy a nemzetközi tervpályázaton induló külföldi építészek kötelesek legyenek megnevezni egy vagy több magyar építész irodát, akivel a pályázatot együttesen fogják benyújtani.

A Városliget kiemelt helyet foglal el nemzeti építészetünkben. Az új nemzeti közgyűjteményi épület-együttesnek kulturális életünk megújításában betöltött sajátos szerepe szükségessé teszi a magyar kultúra, a magyar táj- és kertépítészet és a magyar építészet sajátosságainak, társadalmi beágyazottságának mélyebb ismeretét, amelyet magyar építészek részvétele biztosíthat a nemzetközi tervezési versenyben.

Az új nemzeti közgyűjteményi épületegyüttes intézményeit külföldi tervezők számára is nyitott pályázat útján, a magyar építészekkel, tájépítészekkel közös munkával kialakított, kiemelkedő minőségű építészeti alkotásokkal szeretnénk új, világszínvonalú kontextusba helyezni, erősítendő a magyar kultúra és építészet nemzetközi ismertségét és elismertségét.

A DÍJAZOTT ÉS MEGVÉTELBEN RÉSZESÜLŐ PÁLYAMŰVEK:

		összeg (brFt.-)	sorszám	Pályázó
rangsorolás nélküli, megosztott	I.díj	3 000 000.-	13.	Philaemon 2003 Kft. (1222 Bp., Promontor u.100)
rangsorolás nélküli, megosztott	I.díj	3 000 000.-	16.	Triskell Épülettervező Kft. (1034 Bp., Kecse u. 25.)
rangsorolás nélküli, megosztott	I.díj	3 000 000.-	42.	Kollektív Műterem Kft.(1084 Bp., Nagy Fuváros u. 18.)
rangsorolás nélküli, megosztott	II.díj	2 000 000.-	1.	Szateki Kft. (1182 Bp., Vajdahunyad u. 9.)
rangsorolás nélküli, megosztott	II.díj	2 000 000.-	5.	Napur Architect Kft. (1139 Bp., Máglya köz 1.)
rangsorolás nélküli, megosztott	II.díj	2 000 000.-	36.	Tarka Kft. Lévai Tamás (1021 Bp., Vadaskerti u. 11.)
kiemelt	megvétel	1 000 000.-	6.	XYZ Kft. (1158 Bp., Órjázat u. 4/c)
kiemelt	megvétel	1 000 000.-	18.	Korzó Tervezési Stúdió (1025 Bp., Törökvézi út 95-97/b)
kiemelt	megvétel	1 000 000.-	37.	Építész Stúdió Kft. (1016 Bp., Krisztina krt. 71)
	megvétel	500 000.-	22.	Anterra Építőipari Zrt. (1021 Bp., Húvösvölgyi út 87.)
	megvétel	500 000.-	34.	LEN Architects Kft. (9022 Győr, Stelczer L. u. 3.)
	megvétel	500 000.-	41.	Pásztor Ádám (1063 Bp., Szondi u. 78.)

Megjegyzés: a Kiíró tekintettel a pályázatban beérkezett alkotások magas számára, sokszínűségére és az azokban bemutatott javaslatok magas szakmai és grafikai színvonalára megemelte a díjazásra szánt összeget úgy, hogy a kiírásban szereplő maximális és minimális díjértékeket nem változtatta meg.